

AIRBUS

*Airbus Poland S.A.
Sprawozdanie finansowe za rok 2022 przygotowane zgodnie
z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości
Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską*

Spis treści

Sprawozdanie finansowe

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	3
Sprawozdanie z sytuacji finansowej	4
Rachunek zysków i strat	5
Zestawienie pozostałego zysku całkowitego	5
Zestawienie zmian w kapitale własnym	5
Rachunek przepływów pieniężnych	6
Informacje objaśniające do sprawozdania finansowego	7

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

W dniu 29 maja 2023 roku Zarząd zatwierdził sprawozdanie finansowe Airbus Poland S.A. sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską ("MSSF UE"), na które składają się:

1. Sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień

31 grudnia 2022 roku	które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę:	289 532	tysięcy złotych
----------------------	---	---------	-----------------

2. Rachunek zysków i strat za rok

Od dnia 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku	który wykazuje zysk netto w wysokości:	22 362	tysięcy złotych
---	--	--------	-----------------

3. Zestawienie pozostałego zysku całkowitego za rok

Od dnia 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku	które wykazuje pozostały zysk całkowity ogółem w wysokości:	31 249	tysięcy złotych
---	---	--------	-----------------

4. Zestawienie zmian w kapitale własnym za rok

Od dnia 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku	które wykazuje zwiększenie stanu kapitału własnego o kwotę:	31 249	tysięcy złotych
---	---	--------	-----------------

5. Rachunek przepływów pieniężnych za rok

Od dnia 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku	który wykazuje zmniejszenie stanu środków pieniężnych netto	(14 283)	tysięcy złotych
---	---	----------	-----------------

6. Informacje objaśniające do sprawozdania finansowego

Zarząd Airbus Poland S.A.

Johannes Von Thadden
Prezes Zarządu

Francisco Javier Medina Gujio
Członek Zarządu

Anna Czubińska
Członek Zarządu

Alina Szrom
Członek Zarządu

Javier Rico Escalante
Członek Zarządu

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie ksiąg rachunkowych

Agnieszka Habrat
Główny księgowy

Warszawa, 29.05.2023 r.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

AKTYWA	Nota	31.12.2022	31.12.2021
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	12	86 898	100 039
Wartości niematerialne	13	565	240
Nieruchomości inwestycyjne	14	32 354	36 079
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16	13 115	16 110
Pozostałe inwestycje długoterminowe	15	827	1 068
Aktywa trwałe razem		133 759	153 536
Aktywa obrotowe			
Zapasy	17	69 527	67 153
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18	22 922	17 958
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19	63 324	77 607
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		-	759
Aktywa obrotowe razem		155 773	163 477
Aktywa razem		289 532	317 013
PASYWA			
Kapitał własny			
<i>Kapitał zakładowy przed przeszacowaniem</i>	20	34 078	34 078
<i>Korekta z tytułu przeszacowania kapitału zakładowego</i>		7 202	7 202
Kapitał zakładowy *		41 280	41 280
Kapitał zapasowy		28 325	-
Kapitał z przeszacowania		350	350
Zakumulowane zyski/straty, w tym:		16 771	13 847
Zysk netto		31 249	28 325
Kapitał własny razem		86 726	55 477
Zobowiązania			
Zobowiązania długoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	23	72 917	73 133
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	22	9 703	10 494
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16	-	-
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	21	-	-
Zobowiązania długoterminowe razem		82 620	83 627
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	21	-	35 803
Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	22	1 566	2 569
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	11	3 048	7 889
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	23	115 572	131 648
Zobowiązania krótkoterminowe razem		120 186	177 909
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży		-	-
Zobowiązania razem		202 806	261 536
Pasywa razem		289 532	317 013

*Kapitał zakładowy został przeszacowany zgodnie z MSR 29.

Rachunek zysków i strat

	Nota	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021 <i>Dane przekształcone</i>
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	5	269 590	303 990
Pozostałe przychody	6	4 383	18 188
Zmiana stanu wyrobów gotowych i produkcji niezakończonych		16 984	(33 180)
Zużycie materiałów i energii		(90 711)	(60 580)
Świadczenia pracownicze	8	(81 867)	(74 008)
Amortyzacja		(9 253)	(10 838)
Pozostałe koszty	7	(77 862)	(109 573)
Zysk ze sprzedaży		31 264	33 999
(Koszty)/Przychody finansowe netto	9	8	(257)
Koszty finansowe MSSF 16	9	(2 540)	(1 590)
Zysk brutto		28 732	32 152
Podatek dochodowy	10	(6 370)	(6 589)
Zysk netto		22 362	25 563
Działalność zaniechana			
Zysk/ (strata) netto z działalności zaniechanej		8 887	2 762
Zysk/ (strata) netto za rok obrotowy		31 249	28 325

Zestawienie pozostałego zysku całkowitego

Zysk netto	31 249	28 325
Inne całkowite dochody	-	-
Przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	-
Pozostały zysk całkowity ogółem	31 249	28 325

Zestawienie zmian w kapitale własnym

	Kapitał zakładowy	Kapitał Zapasowy	Zakumulowane zyski straty	Kapitał z przeszacowania	Kapitał własny razem
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2021 r.	41 280	-	(14 478)	350	27 152
Zysk netto za rok 2021		-	28 325		28 325
Przeszacowanie aktywów dostępnych do sprzedaży		-			-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2021 r.	41 280	-	13 847	350	55 477
Kapitał własny na dzień 1 stycznia 2022 r.	41 280	-	13 847	350	55 477
Podział wyniku za rok 2021		28 325	(28 325)		-
Zysk/Strata netto za rok 2022			31 249		31 249
Przeszacowanie aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży					-
Kapitał własny na dzień 31 grudnia 2022 r.	41 280	28 325	16 771	350	86 726

Wygenerowany zysk za rok 2022 zostanie przeznaczony w kwocie 14.478 PLN na pokrycie strat z lat ubiegłych, pozostała kwota tj. 16.771 PLN zostanie przeznaczona na kapitał zapasowy.

Rachunek przepływów pieniężnych

	Nota	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk netto		31 249	28 325
Korekty:		(7 046)	52 939
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych oraz nieruchomości inwestycyjnych	12, 14	10 075	9 665
Amortyzacja wartości niematerialnych	13	201	1 995
(Zyski) / straty z tytułu różnic kursowych	9	495	(120)
Zyski z tytułu działalności inwestycyjnej	15	(5 281)	(4 324)
(Zyski) / straty z tytułu odsetek	9	2 540	1 859
Zmiana stanu rezerw	22, 23	370	(6 855)
Zmiana stanu należności	18	(4 723)	25 167
Zmiana stanu zapasów	17	(3 211)	74 244
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych oraz pozostałych, z wyłączeniem kredytów i pożyczek	23	(16 104)	(56 015)
Podatek dochodowy	10	8 592	7 195
Inne		-	128
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		24 203	81 264
Podatek dochodowy - zapłacony		(10 438)	(3 700)
Środki pieniężne z działalności operacyjnej		13 765	77 564
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych środków trwałych		14 948	-
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych środków trwałych	12	(4 785)	(4 867)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		10 163	(4 867)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek (CashPool)	21	-	-
Dotacje - otrzymane	6	441	4 573
Dotacje - zwrócone	7	-	-
Spłata kredytów i pożyczek	21	(36 085)	(53 484)
Odsetki zapłacone		(86)	-
Płatności odsetek z tytułu leasingu		(2 160)	(1 616)
Płatności zobowiązań z tyt. Umów leasingu finansowego		(321)	(284)
Inne wydatki finansowe		-	(206)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(38 211)	(51 017)
Przepływy pieniężne netto, razem		(14 283)	21 680
Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych		(14 283)	21 680
W tym : zmiana stanu środków pieniężnych z tyt. różnic kursowych		-	-
Środki pieniężne na początek okresu		77 607	55 927
Środki pieniężne na koniec okresu	19	63 324	77 607

Informacje objaśniające do sprawozdania finansowego

1. Podstawowa działalność Spółki

Sprawozdanie finansowe Airbus Poland S.A. obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku.

Airbus Poland S.A. ("Spółka") jest spółką akcyjną zarejestrowaną w Polsce. Siedziba Spółki mieści się w Warszawie przy Alei Krakowskiej 110/114.

Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000070080. Spółce nadano numer statystyczny REGON 010843400.

Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Przedmiotem działalności Spółki jest:

- Produkcja statków powietrznych, statków kosmicznych i podobnych maszyn,
- Naprawa i konserwacja statków powietrznych i statków kosmicznych,
- Działalność usługowa związana z leśnictwem
- Pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników
- Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi,
- Pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu,
- Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne,
- Badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie pozostałych nauk przyrodniczo technicznych,
- Działalność usługowa wspomagająca transport lotniczy,
- Działalność rachunkowo - księgową; doradztwo podatkowe
- Działalność związana z administracyjną obsługą biura, włączając działalność wspomagającą oraz pozostała działalność wspomagająca prowadzenie działalności gospodarczej

W 2022 roku działalność Spółki była prowadzona w Polsce.

Jednostką dominującą najwyższego szczebla jest Airbus SE. z siedzibą w Amsterdamie, która sporządza sprawozdanie skonsolidowane dla całej grupy Airbus.

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

a) Oświadczenie zgodności

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zwanymi dalej „MSSF UE”, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych.

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, związane z nimi interpretacje, poza wymienionymi poniżej standardami i interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską oraz standardami i interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

Spółka nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych standardów, które zostały już opublikowane oraz zatwierdzone przez Unię Europejską, a które stosuje do rocznych okresów rozpoczynających się po dniu 1 stycznia 2022 (podane poniżej).

b) Nowe Standardy zatwierdzone przez UE, które wejdą w życie po dniu bilansowym i nie zostały zastosowane przez Spółkę oraz nowe Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości, Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej, związane z nimi Interpretacje poza wymienionymi poniżej Standardami i Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską oraz Standardami i Interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) w tym Zmiany do MSSF 17 (opublikowano dnia 25 czerwca 2020) - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1 i Stanowiska Praktycznego 2: Ujawnianie informacji dotyczących zasad (polityki) rachunkowości (opublikowano dnia 12 lutego 2021 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSR 8: Definicja wartości szacunkowych (opublikowano dnia 12 lutego 2021 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSR 12: Podatek odroczony dotyczący aktywów i zobowiązań powstających na skutek pojedynczej transakcji (opublikowano dnia 7 maja 2021 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe: Pierwsze zastosowanie MSSF 17 i MSSF 9 – Informacje porównawcze (opublikowano dnia 9 grudnia 2021 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1: Prezentacja sprawozdań finansowych – Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe oraz Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe – odroczenie daty wejścia w życie oraz Zobowiązania długoterminowe zawierające klauzule umowne (opublikowano odpowiednio dnia 23 stycznia 2020 roku oraz 15 lipca 2020 roku oraz 31 października 2022 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później;
- Zmiana do MSSF 16 Leasing: Zobowiązanie leasingowe w transakcji sprzedaży i leasingu zwrotnego (opublikowano dnia 22 września 2022 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2024 roku lub później;

Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.

c) Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Dane w sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, który jest walutą prezentacji i walutą funkcjonalną Spółki, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy (tys. zł). Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i pasywów wycenianych według wartości godziwej: instrumentów pochodnych oraz instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz grupy do zbycia są wyceniane w wartości bilansowej jednak nie wyższej od wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, pasywów, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

d) Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Sprawozdanie finansowe Spółki za rok zakończony 31.12.2022 wykazało zysk netto w wysokości 31.249 oraz dodatni kapitał pracujący w kwocie 35.587, w związku z powyższym Zarząd Spółki nie stwierdza okoliczności zagrożenia kontynuacji działalności.

Sporządzenie sprawozdania finansowego Spółki wymaga od Zarządu dokonania osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

Wojna na Ukrainie jest zdarzeniem, które wpływa na globalną sytuację makroekonomiczną oraz długofalową perspektywę rozwoju branży lotniczej, co może przełożyć się na sytuację i perspektywę rozwoju Spółki w ujęciu krótko- i długoterminowym. Zdaniem Zarządu wpływ wojny jest zdarzeniem nie wymagającym korekty w sprawozdaniu finansowym za rok 2022. Na obecnym etapie wojny, przyszłe długofalowe skutki wojny są trudne do przewidzenia.

Zgodnie z powyższym sprawozdanie finansowe za rok 2022 zostało przygotowane przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości, nie krócej niż w okresie 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2022 roku.

3. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

W związku ze sprzedażą Oddziału WUL Mielec, Spółka dokonała przekształcenia danych porównawczych za rok 2021 w rachunku zysków i strat i przeniosła zysk z tej działalności do działalności zaniechanej. Rachunek wyników oraz skócony bilans oddziału jest przedstawiony w notcie nr 35.

a) Waluty obce

(i) Transakcje w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach obcych w dniu dokonania transakcji ujmowane są w złotych przy zastosowaniu kursu kupna lub kursu sprzedaży walut z dnia zawarcia transakcji stosowanym przez bank, z którego usług jednostka korzysta. Pozycje pieniężne aktywów i pasywów wyrażone w walucie obcej są przeliczane na dzień bilansowy według średniego kursu NBP dla danej waluty obowiązujący na ten dzień. Różnice kursowe wynikające z rozliczenia transakcji w walutach obcych oraz wyceny bilansowej aktywów i pasywów pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmowane są w rachunku zysków i strat. Niepieniężne pozycje aktywów i zobowiązań wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego w dniu dokonania transakcji. Niepieniężne pozycje bilansowe wyrażone w walucie obcej wyceniane według wartości godziwej są przeliczane według średniego kursu NBP obowiązującego na dzień szacowania wartości godziwej.

b) Instrumenty finansowe

(i) Klasyfikacja aktywów finansowych

Aktywa finansowe klasyfikowane są do następujących kategorii wyceny:

- wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Jednostka klasyfikuje składnik aktywów finansowych na podstawie modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki wynikających z umowy przepływów pieniężnych dla składnika aktywów finansowych (tzw. „kryterium SPPI”). Jednostka dokonuje reklasyfikacji inwestycji w instrumenty dłużne wtedy i tylko wtedy, gdy zmianie ulega model zarządzania tymi aktywami.

Wycena na moment początkowego ujęcia

Z wyjątkiem niektórych należności z tytułu dostaw i usług, w momencie początkowego ujęcia jednostka wycenia składnik aktywów finansowych w jego wartości godziwej, którą w przypadku aktywów finansowych niewycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia tych aktywów finansowych.

Zaprzestanie ujmowania

Aktywa finansowe wyłącza się z ksiąg rachunkowych, w sytuacji gdy:

- prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych wygasły, lub
- prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z aktywów finansowych zostały przeniesione a Spółka dokonała przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Wycena po początkowym ujęciu

Dla celów wyceny po początkowym ujęciu, aktywa finansowe klasyfikowane są do jednej z czterech kategorii:

- instrumenty dłużne wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- instrumenty dłużne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty dłużne – aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach przepływów pieniężnych, które są jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty.

Do kategorii aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem Spółka klasyfikuje:

- należności handlowe,
- środki pieniężne i ekwiwalenty.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Koszty/Przychody finansowe netto”.

Instrumenty dłużne – aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:

- a) składnik aktywów finansowych jest utrzymywany zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz
- b) warunki umowy dotyczącej składnika aktywów finansowych powodują powstawanie w określonych terminach

Przychody z tytułu odsetek, różnice kursowe oraz zyski i straty z tytułu utraty wartości ujmowane są w wyniku finansowym i obliczane w taki sam sposób jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych zamortyzowanym kosztem. Pozostałe zmiany wartości godziwej ujmowane są w przez inne całkowite dochody. W momencie zaprzestania ujmowania składnika aktywów finansowych łączny zysk lub strata uprzednio rozpoznana w innych całkowitych dochodach zostają przeklasyfikowane z pozycji kapitału własnego do wyniku finansowego.

Przychody z tytułu odsetek oblicza się przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej i wykazuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Koszty/Przychody finansowe netto”.

Instrumenty kapitałowe – aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

W momencie początkowego ujęcia Spółka może dokonać nieodwołalnego wyboru dotyczącego ujmowania w innych całkowitych dochodach późniejszych zmian wartości godziwej inwestycji w instrument kapitałowy, który nie jest przeznaczony do obrotu ani nie jest warunkową zapłatą ujętą przez jednostkę przejmującą w ramach połączenia jednostek, do którego ma zastosowanie MSSF 3. Wybór taki dokonywany jest oddzielnie dla każdego instrumentu kapitałowego. Skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają przeklasyfikowaniu do wyniku finansowego. Dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy, chyba że dywidendy te w oczywisty sposób stanowią odzyskanie części kosztów inwestycji.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składniki aktywów finansowych, które nie są wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zysk lub stratę z wyceny tych aktywów do wartości godziwej ujmuje się w wyniku finansowym.

Dywidendy ujmowane są w rachunku zysków i strat wtedy, gdy powstaje uprawnienie jednostki do otrzymania dywidendy.

Zobowiązania finansowe nie będące instrumentami pochodnymi

Wyemitowane instrumenty dłużne oraz zobowiązania podporządkowane są ujmowane w księgach rachunkowych Spółki na dzień ich powstania. Wszystkie pozostałe zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, są ujmowane na dzień zawarcia transakcji, w której Spółki staje się stroną umowy zobowiązującej do wydania instrumentu finansowego.

Spółka wyłącza z ksiąg zobowiązanie finansowe, kiedy zobowiązanie zostanie spłacone, umorzone lub ulegnie przedawnieniu.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli Spółka posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zmierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Spółka posiada następujące zobowiązania finansowe nie będące instrumentami pochodnymi: pożyczki, kredyty w rachunku bieżącym oraz zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania.

Tego typu zobowiązania finansowe początkowo ujmowane są według wartości godziwej powiększonej o dające się bezpośrednio przyporządkować koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu zobowiązania te wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

(ii) Kapitał własny

Akcje zwykłe

Akcje zwykłe ujmuje się w kapitale własnym. Koszty bezpośrednio związane z emisją akcji zwykłych i opcji na akcje, skorygowane o wpływ podatków, pomniejszają wartość kapitału.

c) Pochodne instrumenty finansowe, w tym rachunkowość zabezpieczeń

Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń. Spółka nie zidentyfikowała wbudowanych instrumentów pochodnych wymagających wydzielenia i wyceny według wartości godziwej.

d) Rzeczowe aktywa trwałe

(i) Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmują się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku (tj. kwotę należną sprzedającemu, pomniejszoną o podlegające odliczeniu podatki: od towarów i usług oraz akcyzowy), obciążenia o charakterze publicznoprawnym (w przypadku importu) oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów.

Koszt wytworzenia składnika środków trwałych oraz środków trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez jednostkę w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania), w tym również niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy.

Budynki i budowle oraz samoloty na dzień zastosowania po raz pierwszy przez Spółkę MSSF UE tj. na dzień 01.01.2005 roku wykazane zostały w bilansie wg. zakładanego kosztu ustalonego przez biegłych rzeczoznawców jako wartość godziwa poszczególnych składników aktywów. Sposób ustalenia wartości godziwej został opisany w punkcie 4 informacji objaśniających do sprawozdania finansowego - Ustalenie wartości godziwej.

Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

(ii) Test na utratę wartości aktywów

Na dzień bilansowy Spółka nie zidentyfikowała przesłanki do utraty wartości środków trwałych oraz nie przygotowała testu na utratę wartości aktywów.

(iii) Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w rachunku zysków i strat jako koszty.

(iv) Amortyzacja

Składniki rzeczowych aktywów trwałych, względnie ich istotne i odrębne części składowe amortyzowane są metodą liniową przez okres użytkowania przy uwzględnieniu przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości środka trwałego (wartości rezydualnej). Grunty nie są amortyzowane. Spółka zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii środków trwałych:

Budynki	2-30 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	3-10 lat
Pojazdy	5-7 lat
Inne środki trwałe	2-10 lat

Samoloty i wyodrębnione w nich komponenty umarzone są proporcjonalnie do ich zużycia liczonego w cyklach lub godzinach lotu.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualne środków trwałych (o ile są istotne) są przez Spółkę corocznie weryfikowane.

e) Wartości niematerialne i prawne

(i) Pozostałe składniki wartości niematerialnych

Pozostałe wartości niematerialne nabyte przez Spółkę wykazywane są w oparciu o ich cenę nabycia, pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne (zob. poniżej, punkt- iii) oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt. j).

(ii) Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

(iii) Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania chyba, że nie jest on określony. Wartość firmy i wartości niematerialne z nieokreślonym okresem użytkowania podlegają testom na utratę wartości na każdy dzień bilansowy. Inne wartości niematerialne są amortyzowane od dnia, kiedy są dostępne do użytkowania. Szacunkowy okres użytkowania jest następujący:

- Oprogramowanie ERP 5 lat
- Inne oprogramowanie 2 lata

f) Nieruchomości inwestycyjne

(i) Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z tytułu najmu, z tytułu wzrostu ich wartości lub z obu przyczyn. Nieruchomości inwestycyjne ujmowane są początkowo według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonego o skumulowaną amortyzację oraz wszelkie odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego wyksięgowania.

g) Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

(i) Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług ujmują się początkowo w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności te wycenia się z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości, przy czym na należności z tytułu dostaw i usług od jednostek grupowych nie jest kalkulowany odpis z tytułu utraty wartości.

Odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot. Kwotę odpisu aktualizującego stanowi różnica pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów, a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ujmowany jest w ciężar zysku lub straty.

(ii) Niezakończone umowy o usługę budowlaną

Niezakończone usługi budowlane są ujęte w kwocie należności brutto od zamawiającego za prace wykonane do dnia bilansowego. Wielkość ta jest ustalona jako poniesione do dnia bilansowego koszty wraz z ujętym zyskiem (patrz nota 3(q)(ii)) pomniejszone o sumę wystawionych faktur i ujętych strat. Koszty zawierają wszystkie koszty odnoszące się bezpośrednio do konkretnych umów oraz odpowiednią część stałych i zmiennych kosztów ogólnych Grupy skalkulowanych przy założeniu normalnego wykorzystania zdolności produkcyjnych.

Do momentu wystawienia faktury i potwierdzenia wykonania prac przez odbiorcę zaliczki na poczet dostaw wykazywane są jako zobowiązania krótkoterminowe.

Niezakończone umowy o usługę budowlaną są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych należności. Jeżeli płatności otrzymane od kontrahentów przekroczą ujęte przychody, nadwyżka jest ujmowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako przychody przyszłych okresów.

(iii) Pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są wyceniane w kwocie wymagającej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące (zob. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów pkt. j).

h) Zapasy

Składniki zapasów wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia nie wyższej od możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto. Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów ustala się metodą średniej ważonej. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu. W przypadku wyrobów gotowych i produkcji w toku, koszty zawierają odpowiednią część stałych pośrednich kosztów produkcji, wyliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

i) Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie.

j) Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów

Wartość bilansowa aktywów Spółki innych niż nieruchomości inwestycyjne (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt. f), zapasy (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt. h), aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt. s) poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości.

W przypadku wystąpienia takich przesłanek Spółka dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów (zob. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości pkt. k).

Odpis z tytułu utraty wartości ujmowany jest w momencie, kiedy wartość bilansowa składnika aktywów lub ośrodka generującego środki pieniężne przewyższa jego wartość odzyskiwalną. Odpisy z tytułu utraty wartości ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Utrata wartości ośrodka generującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości bilansowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

k) Kalkulacja wartości odzyskiwalnej

Wartość odzyskiwalna w odniesieniu do inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności oraz należności wycenianych według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu) szacowana jest jako wartość bieżąca przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Należności krótkoterminowe nie podlegają dyskontowaniu.

Wartość odzyskiwalna pozostałych składników aktywów definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. W trakcie dokonywania kalkulacji wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów. W przypadku aktywów, które nie generują niezależnych przepływów pieniężnych wartość użytkowa szacowana jest dla najmniejszego identyfikowalnego ośrodka generującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów przynależy.

l) Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane wg zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

m) Świadczenia pracownicze

Odprawy emerytalno-rentowe i nagrody jubileuszowe

Zgodnie z zakładowym regulaminem wynagrodzeń pracownicy Spółki są uprawnieni do nagród jubileuszowych za długoletni staż pracy, odpraw emerytalnych i odpraw rentowych. Zobowiązania wynikają z praw nabytych przez pracowników Spółki w roku objętym badaniem jak i w latach poprzednich. Rezerwa na zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw rentowych została ujęta w rachunku zysków i strat za 2022 r. tylko w części dotyczącej roku bieżącego.

Kalkulacja przeprowadzana jest przez uprawnionego aktuarium przy zastosowaniu metody Prognozowanych Uprawnień Jednostkowych, przy użyciu zdyskontowanych przepływów pieniężnych, na podstawie odpowiednich informacji o pracownikach.

n) Rezerwy

Rezerwa zostaje ujęta w przypadku, gdy na Spółce ciąży obowiązek wynikający z przeszłych zdarzeń i prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku wiązać się będzie z wypływem korzyści ekonomicznych. W przypadku, kiedy efekt wartości pieniądza w czasie ma istotne znaczenie, rezerwy są szacowane poprzez dyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów środków pieniężnych w oparciu o stopę przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżące szacunki rynkowe zmian wartości pieniądza w czasie oraz, jeżeli jest to właściwe, ryzyko związane z danym składnikiem pasywów.

o) Naprawy gwarancyjne

Rezerwa na naprawy gwarancyjne jest ujmowana, gdy produkty lub usługi, na które gwarancja została udzielona, zostały sprzedane. Wysokość rezerwy oparta jest na danych historycznych dotyczących udzielonych gwarancji oraz średniej ważonej wszystkich możliwych wyników związanych z jej wykonaniem.

p) Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe ujmuje się według zamortyzowanego kosztu.

q) Przychody

(i) Sprzedaż wyrobów gotowych/towarów i świadczenie usług

Przychody ze sprzedaży towarów i wyrobów gotowych są ujmowane w rachunku zysków i strat gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego. Przychody ze świadczenia usług są ujmowane w rachunku zysków i strat w proporcji do stopnia realizacji transakcji na dzień bilansowy. Stopień realizacji transakcji jest oceniany poprzez obmiar wykonanych prac. Przychody nie są ujmowane, gdy istnieje znaczna niepewność co do możliwości uzyskania przyszłych korzyści ekonomicznych, ustalenia wysokości poniesionych kosztów lub możliwości zwrotu wyrobów gotowych/towarów lub Spółka pozostaje trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi wyrobami gotowymi/towarami.

(ii) Umowy o usługę budowlaną

Przychody z tytułu umowy o usługę budowlaną składają się z kwoty pierwotnie uzgodnionej w umowie, skorygowanej o późniejsze zmiany w zakresie wykonywanych prac, roszczenia lub płatności motywacyjne w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że zmiany te wpłyną na wysokość przychodów, a ich efekt da się wiarygodnie wycenić. Tak szybko jak możliwe staje się wiarygodne oszacowanie wyniku na umowie o usługę budowlaną, przychody umowne są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu proporcjonalnie do stopnia zaawansowania prac. Koszty związane z umową są ujmowane w momencie poniesienia, chyba że tworzą aktywa związane z przyszłymi pracami w ramach umowy.

Stopień zaawansowania ocenia się poprzez ustalenie procentowego rzeczowego stopnia zaawansowania prac wykonanych do dnia bilansowego. Jeśli wynik na umowie o usługę budowlaną nie może zostać wiarygodnie oszacowany, przychody z tytułu umowy ujmowane są tylko do wysokości poniesionych w związku z umową kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne. Oczekiwana strata na umowie jest ujmowana natychmiast w zysku lub stracie bieżącego okresu.

(iii) Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania umowy.

(iv) MSSF 15 - Przychody z umów z klientami

W momencie wejścia w życie standardu MSSF15 (przychody umów z klientami) Spółka przeprowadziła analizę wdrożeniową, z której wynika że nowy standard nie wpływa na rozpoznawanie przychodów w Spółce.

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi. W odniesieniu do umów dotyczących usług ciągłych, na podstawie których Spółka ma prawo do otrzymania od klienta wynagrodzenia w kwocie, która odpowiada bezpośrednio wartości, jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane, Spółka ujmuje przychód w kwocie, którą ma prawo zafakturować.

r) Koszty

(i) Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Spółkę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

(ii) MSSF 16 Leasing

Spółka posiada umowy leasingu tylko pojazdów i prawa wieczystego użytkowania gruntów

Spółka ujęła zobowiązania z tytułu leasingu oraz aktywa z tytułu prawa do użytkowania aktywów bazowych. W wyniku wdrożenia MSSF 16 Spółka rozpoznała aktywa z tytułu prawa do użytkowania w wartości równej zobowiązaniom z tytułu leasingu.

Spółka zastosowała następujące osądy i szacunki:

- Okres leasingu dla umów z opcjami przedłużenia
- Spółka ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu, łącznie z okresami objętymi opcją przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja zostanie zrealizowana, oraz okresami objętymi opcją wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja nie zostanie wykonana.
- Spółka ma możliwość, w ramach niektórych umów leasingu, wydłużyć okres trwania leasingu aktywów od trzech do pięciu lat. Spółka stosuje osąd przy ocenie, czy istnieje wystarczająca pewność skorzystania z opcji przedłużenia. Oznacza to, że uwzględnia wszystkie istotne fakty i okoliczności, które stanowią zachętę ekonomiczną do jej przedłużenia lub karę ekonomiczną za jej nieprzedłużenie. Po dacie rozpoczęcia Spółka ponownie ocenia okres leasingu, jeśli wystąpi znaczące zdarzenie lub zmiana okoliczności pozostających pod jej kontrolą i wpływa na jej zdolność do wykonywania (lub niewykonywania) opcji przedłużenia (np. zmiana strategii biznesowej).
- Średnioważona stopa dyskontowa przyjęta na moment pierwszego zastosowania standardu wyniosła 3,215%

Po przyjęciu MSSF 16 Spółka zastosowała jedno podejście do ujmowania i wyceny dla wszystkich umów leasingu, których jest leasingobiorcą. Spółka ujęła zobowiązania z tytułu leasingu oraz aktywa z tytułu prawa do użytkowania.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Spółka rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania w dacie rozpoczęcia leasingu (tj. dzień, kiedy bazowy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania). Aktywa z tytułu prawa do użytkowania wyceniane są według kosztu, pomniejszone o łączne odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości, skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązań z tytułu leasingu. Koszt aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje kwotę ujętych zobowiązań z tytułu leasingu, poniesionych początkowych kosztów bezpośrednich oraz wszelkich opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe. O ile Spółka nie ma wystarczającej pewności, że na koniec okresu leasingu uzyska tytuł własności przedmiotu leasingu, ujęte aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane metodą liniową przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania lub okres leasingu. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają utracie wartości.

Leasing krótkoterminowy i leasing aktywów o niskiej wartości

Spółka stosuje zwolnienie z ujmowania leasingu krótkoterminowego do krótkoterminowych umów leasingu (tj. umów, których okres leasingu wynosi 12 miesięcy lub krócej od daty rozpoczęcia i nie zawiera opcji kupna). Spółka stosuje również zwolnienie w zakresie ujmowania leasingu aktywów o niskiej wartości. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu krótkoterminowego i leasingu aktywów o niskiej wartości ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Zobowiązania z tytułu leasingu

W dacie rozpoczęcia leasingu Spółka wycenia zobowiązania z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe obejmują opłaty stałe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe, zmienne opłaty, które zależą od indeksu lub stawki oraz kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej. Opłaty leasingowe obejmują również cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć jej wykonanie przez Spółkę oraz płatności kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano możliwość wypowiedzenia leasingu przez Spółkę. Zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stopy, są ujmowane jako koszty w okresie, w którym następuje zdarzenie lub warunek powodujący płatność. Spółka nie jest w stanie z łatwością ustalić stopy procentowej dla umów leasingowych, dlatego przy wycenie zobowiązania z tytułu leasingu stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy. Jest to stopa procentowa, jaką Spółka musiałaby zapłacić, aby na podobny okres, w tej samej walucie i przy podobnych zabezpieczeniach pożyczyć środki niezbędne do zakupu składnika aktywów o podobnej wartości co składnik aktywów z tytułu prawa do użytkowania w podobnym środowisku gospodarczym. Po dacie rozpoczęcia kwota zobowiązań z tytułu leasingu zostaje zwiększona w celu odzwierciedlenia odsetek i zmniejszona o dokonane płatności leasingowe. Ponadto wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu podlega ponownej wycenie w przypadku zmiany okresu leasingu, zmiany zasadniczo stałych opłat leasingowych lub zmiany osądu odnośnie zakupu aktywów bazowych.

(iii) Koszty finansowe netto

Koszty finansowe netto obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia ustalone w oparciu o efektywną stopę procentową, odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Spółkę środków pieniężnych, zyski i straty z tytułu różnic kursowych oraz zyski i straty dotyczące instrumentów zabezpieczających, które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w rachunku zysków i strat na zasadzie memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Część opłaty z tytułu leasingu finansowego stanowiąca koszt finansowania, wykazuje się w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Koszty finansowania zewnętrznego ujmuje się jako koszty okresu w którym są ponoszone niezależnie od sposobu wykorzystania pożyczki lub kredytu.

s) Podatek dochodowy

Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat obejmuje część bieżącą i część odroczonej. Podatek dochodowy ujmowany jest w rachunku zysków i strat, za wyjątkiem kwot związanych z pozycjami rozliczonymi bezpośrednio z kapitałem własnym. Wówczas ujmuje się go w kapitale własnym.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu opodatkowanego dochodu za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych.

Podatek odroczony wyliczany jest przy zastosowaniu metody zobowiązania bilansowego, w oparciu o różnice przejściowe pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań szacowaną dla celów księgowych a ich wartością szacowaną dla celów podatkowych. Rezerwy nie tworzy się na następujące różnice przejściowe: wartość firmy, której amortyzacja nie jest uznawana za koszt uzyskania przychodu dla celów podatkowych, początkowe ujęcie aktywów lub pasywów, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania, różnice związane z inwestycjami w jednostkach zależnych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zrealizowane w dającej się przewidzieć przyszłości. Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach, co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację aktywów z tytułu podatku odroczonego. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Takie zmniejszenia koryguje się w górę, w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Dodatkowy podatek dochodowy z tytułu wypłaty dywidendy jest ujmowany w momencie wystąpienia zobowiązania do wypłaty tej dywidendy.

W Polsce obowiązują liczne regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych i składek na ubezpieczenia społeczne. Przepisy podatkowe podlegają częstym zmianom, a wynikające z nich niejasności powodują konieczność dokonywania interpretacji prawa. Różnice w opiniach co do interpretacji przepisów zarówno wewnątrz organów podatkowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i podatnikami, mogą powodować powstanie obszarów niepewności i sporów.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom na przykład kontroli celnej czy dewizowej mogą być przedmiotem kontroli odpowiednich władz, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji wraz z odsetkami karnymi. W efekcie poziom ryzyka podatkowego w Polsce może być wyższy niż w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje wymagają znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji. Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwia polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

t) Raportowanie segmentów działalności

Segment operacyjny jest częścią Spółki zaangażowaną w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi częściami Spółki. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez Zarząd i Radę Nadzorczą, którzy decydują o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Spółka odstąpiła od prezentacji danych zgodnie z MSSF "Segmenty operacyjne" na podstawie MSSF 8 par. 2a.

u) Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale (lub aktywa i zobowiązania stanowiące grupę przeznaczoną do zbycia), co do których zakładane jest, że wypracują one korzyści dla jednostki w wyniku sprzedaży, a nie w wyniku długotrwałego użytkowania, są klasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży. Bezpośrednio przed przeklasyfikowaniem do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży, wycena aktywów (lub wszystkich aktywów i zobowiązań stanowiących grupę przeznaczoną do zbycia) jest uaktualniana zgodnie z MSSF 5. Następnie na dzień początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży, aktywa trwale lub grupa przeznaczona do zbycia są ujmowane według niższej z wartości bilansowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Utrata wartości ujęta przy początkowej klasyfikacji jako przeznaczone do sprzedaży jest ujmowana w rachunku zysków i strat, nawet w przypadku, gdy grupa przeznaczona do sprzedaży podlegała uprzednio przeszacowaniu, którego skutki ujęto w kapitale własnym. Dotyczy to również zysków i strat wynikających z późniejszej zmiany wartości.

w) Działalność zaniechana

Działalność zaniechana jest częścią działalności Spółki, która stanowi oddzielną znaczną część działalności lub segment geograficzny lub jest jednostką zależną nabytą wyłącznie w celu odsprzedaży.

Klasyfikacja do działalności zaniechanej dokonuje się w wyniku sprzedaży lub w momencie, kiedy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania do przeznaczonej do sprzedaży. Aktywa trwale, które mają zostać wycofane z użytkowania, mogą również zostać ujęte jako działalność zaniechana.

x) Dotacje rządowe

Dotacje rządowe ujmowane są początkowo jako przychody przyszłych okresów w wartości godziwej, jeśli istnieje wystarczająca pewność ich otrzymania oraz spełnienia przez Spółkę warunków z nimi związanych. Otrzymane dotacje będące zwrotem już poniesionych przez Spółkę nakładów są ujmowane jako zysk lub strata bieżącego okresu i wykazywane w pozostałych przychodach operacyjnych według metody systematycznej w tych okresach, w których następuje ujęcie kosztów. Otrzymane przez Spółkę dotacje do aktywów ujmowane, są jako zysk lub strata bieżącego okresu według metody systematycznej przez okres użytkowania składnika aktywów.

4. Ustalenie wartości godziwej

W przypadku, gdy przyjęte przez Spółkę zasady rachunkowości i ujawnień wymagają określenia wartości godziwej zarówno finansowych, jak i niefinansowych aktywów i zobowiązań, wartości godziwe są ustalane i ujawniane z zastosowaniem przedstawionych poniżej metod. W uzasadnionych przypadkach, dalsze informacje na temat założeń przyjętych do określenia wartości godziwej przedstawiono w notach objaśniających dotyczących poszczególnych aktywów i zobowiązań.

(i) Rzeczowe aktywa trwale

Wartość godziwa rzeczowych aktywów trwałych. Wartość rynkowa nieruchomości oraz samolotów jest oszacowaną kwotą, za jaką na dzień wyceny nieruchomość mogłaby zostać wymieniona na warunkach rynkowych pomiędzy zainteresowanymi stronami, po przeprowadzeniu odpowiednich działań marketingowych, przy tym obie strony działałyby świadomie i z własnej woli. Wartość godziwa pozostałych składników rzeczowych aktywów trwałych jest ustalana z zastosowaniem podejścia rynkowego i metod kosztowych, które opierają się na cenach kwotowanych przez rynek dla podobnych składników, o ile informacje te są dostępne, a w uzasadnionych przypadkach opierają się na kosztach zastąpienia.

(ii) Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne są ujmowane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem kosztów transakcyjnych. Po początkowym ujęciu wartość nieruchomości inwestycyjnych pomniejszana jest o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w zysku lub stracie w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela lub zawarcie umowy leasingu operacyjnego. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Spółkę staje się nieruchomością inwestycyjną, Spółka stosuje zasady opisane w części Rzeczowe aktywa trwałe aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

(iii) Inwestycje w instrumenty kapitałowe i instrumenty dłużne

Wartość godziwa aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności i aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ustalana w oparciu o notowania ich cen kupna na dzień sprawozdawczy. Wartość godziwa inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności ustalana jest jedynie w celu ujawnienia.

(iv) Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

Wartość godziwa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, z wyłączeniem należności z tytułu niezakończonych umów o usługi budowlane, z uwzględnieniem jednak należności z tytułu umów o usługi koncesjonowane, jest szacowana jako bieżąca wartość przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych za pomocą rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. Wartość godziwa szacowana jest jedynie w celu ujawnienia.

(v) Zobowiązania finansowe niebędące instrumentami pochodnymi

Wartość godziwa, szacowana dla celów ujawnienia, jest obliczana na podstawie wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu zwrotu kwoty głównej i zapłaty odsetek, zdyskontowanych z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej na dzień sprawozdawczy. Dla zobowiązaniowego składnika obligacji zamiennych, rynkowa stopa procentowa jest ustalana przez odniesienie do podobnych zobowiązań bez opcji konwersji. W przypadku leasingu finansowego, rynkową stopę procentową ustala się przez odniesienie do podobnych umów leasingowych.

5. Szacunki Zarządu

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Spółki dokonania pewnych szacunków i założeń, które znajdują odzwierciedlenie w załączonym sprawozdaniu finansowym oraz w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do tego sprawozdania. Wszystkie przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu Spółki na temat bieżących działań i zdarzeń, które były dostępne na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, niemniej jednak rzeczywiste wyniki mogą różnić się od przewidywanych. Szacunki i związane z nimi założenia podlegają okresowej i cyklicznej weryfikacji. Szacunki Zarządu Spółki dotyczą między innymi utworzonych odpisów aktualizujących, rezerw, rozliczeń międzyokresowych oraz przyjętych założeń co do okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, a także ewentualnej wartości odpisów z tytułu trwałej utraty wartości aktywów.

5. Przychody ze sprzedaży

Nota	<i>Dane przekształcone</i>	
	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Przychody ze sprzedaży produktów	165 092	193 605
Przychody ze sprzedaży towarów	22 309	30 989
Przychody z tytułu świadczenia usługi centrum serwisowego	74 119	72 067
Przychody z tytułu najmu	8 070	7 329
	269 590	303 990

6. Pozostałe przychody

	<i>Dane przekształcone</i>	
	01.01.2022-31.12.2022	01.01.2021-31.12.2021
Przychód z tytułu rozwiązania rezerwy jubileuszowej	-	6 046
Otrzymane odszkodowania	-	6 888
Dotacje - otrzymane	441	4 573
Zwrot z ZUS tytułem nadpłaconych składek	1 878	
Spisanie nierozliczonej zaliczki	1 473	
Refundacja kosztów z umowy POIR	160	
Inne przychody operacyjne	431	681
	4 383	18 188

W 2022 r. Spółka otrzymała dotację od Ministerstwa Obrony Narodowej w kwocie 441 tys. zł. tytułem realizacji zadań na rzecz obronności Ojczyzny, na podstawie art. 648 ust. 6 i art. 658 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz 2305).

W roku 2021 Spółka przyjęła nowy Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy, w którym to uległy zmianie zasady naliczania nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych. Wynikiem zmiany jest jednorazowy przychód z tytułu rozwiązania utworzonej w latach ubiegłych rezerwy na nagrody jubileuszowe. Przychód z tytułu rozwiązania rezerwy nie został ujęty do wyliczenia zrealizowanej przez Spółkę marży za rok 2021

7. Pozostałe koszty

	<i>Dane przekształcone</i>	
	01.01.2022-31.12.2022	01.01.2021-31.12.2021
Strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	(1 719)	-
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	(1 595)	(10 078)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(11 946)	(24 791)
Usługi obce	(68 432)	(67 826)
Podatki i opłaty	(3 578)	(2 936)
Pozostałe koszty rodzajowe	10 528	(3 530)
Pozostałe koszty operacyjne	(1 120)	(412)
	(77 862)	(109 573)

Największy wpływ na koszty usług obcych oraz pozostałe koszty rodzajowe miała:

Kooperacja produkcji	(47 036)	(42 082)
Rezerwy produktowe	15 342	(832)
Leasing pracowników	(1 417)	(1 660)
Management Fee	(4 438)	(4 020)

8. Koszty świadczeń pracowniczych

	<i>Dane przekształcone</i>	
	01.01.2022-31.12.2022	01.01.2021-31.12.2021
Wynagrodzenia	(65 685)	(58 277)
Ubezpieczenia społeczne	(16 182)	(15 731)
	(81 867)	(74 008)

9. (Koszty)/Przychody finansowe netto

	<i>Dane przekształcone</i>	
	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Przychody z tytułu odsetek inne	2 464	2
Różnice kursowe niezrealizowane	8 698	2 031
Pozostałe	16	-
Zrealizowane różnice kursowe	4 631	1 553
Przychody finansowe netto	15 809	3 586
Koszty z tytułu odsetek	(502)	(283)
Różnice kursowe zrealizowane	(10 095)	(1 923)
Różnice kursowe niezrealizowane	(5 087)	(1 382)
Pozostałe	(117)	(255)
Koszty finansowe MSSF16	(2 540)	(1 590)
Koszty finansowe razem	(18 341)	(5 433)
(Koszty)/Przychody finansowe netto	(2 532)	(1 847)

10. Podatek dochodowy

	<i>Dane przekształcone</i>	
	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Podatek dochodowy bieżący	3 375	10 855
Spisanie należności podatkowych		
Podatek dochodowy odroczony	2 995	(4 266)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	6 370	6 589

	01.01.2022- 31.12.2022		Dane przekształcone	
	%	tys. zł	01.01.2021- 31.12.2021	01.01.2021- 31.12.2021
Zysk netto za rok obrotowy	-	22 362	-	25 563
Podatek dochodowy	(22)	(6 370)	(20)	(6 589)
Zysk przed opodatkowaniem	-	28 732	-	32 152
Podatek w oparciu o obowiązującą stawkę podatkową	(19)	(5 459)	(21)	(6 749)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(3)	(911)	1	326
Ulga B+R	-	-	1	373
Zapłacony PDOP tyt. Korekty 2018	-	-	(2)	(539)
		(6 370)		(6 589)

11. Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Spółka wykazywała zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w kwocie 3.048 PLN.

12. Rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Grunty MSSF16 - Prawo Użytkowania Wieczystego	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	MSSF 16 - pozostałe aktywa	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2021 r.	153	35 132	86 792	51 081	12 994	385	15 577	1 882	203 996
Zwiększenia	-	15 463	1 295	2 328	1 331	-	364	4 867	25 648
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie z aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie z aktywów inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie do aktywów inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	(251)	-	(4 500)	(143)	-	(457)	(5 536)	(10 887)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2021r.	153	50 344	88 087	48 909	14 182	385	15 484	1 213	218 757
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2022 r.	153	50 344	88 087	48 909	14 182	385	15 484	1 213	218 757
Zwiększenia	-	-	1 320	5 118	1 408	-	148	5 511	13 505
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie z aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	-	251	4 205	-	-	-	-	-	4 456
Przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	(153)	(624)	(3 858)	(7 088)	(13 520)	-	(2 269)	(4 376)	(31 888)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2022 r.	-	49 971	89 754	46 939	2 070	385	13 363	2 348	204 830
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2021 r.	(24)	(993)	(52 552)	(40 230)	(4 819)	(353)	(12 778)	-	(111 749)
Amortyzacja za okres	-	(490)	(3 506)	(2 618)	(629)	(23)	(938)	-	(8 204)
Zwiększenia	-	-	-	(2)	-	-	2	-	-
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie z aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie z nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	-	-	-	2 540	(83)	-	264	-	2 721
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2021 r.	(24)	(1 483)	(56 058)	(40 310)	(5 531)	(376)	(13 450)	-	(117 232)
Umorzenie na dzień 1 stycznia 2022 r.	(24)	(1 483)	(56 058)	(40 310)	(5 531)	(376)	(13 450)	-	(117 232)
Amortyzacja za okres	-	(474)	(5 112)	(2 882)	(912)	(9)	791	-	(8 598)
Zwiększenia	-	-	(568)	(2 981)	-	-	-	-	(3 549)
Przeniesienie do aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie z aktywów przeznaczonych do zbycia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Przeniesienie z aktywów inwestycyjnych	-	-	(2 335)	-	-	-	-	-	(2 335)
Przeniesienie do aktywów inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia	24	37	2 521	6 192	4 794	-	214	-	13 782
Umorzenie na dzień 31 grudnia 2022 r.	-	(1 920)	(61 552)	(39 981)	(1 649)	(385)	(12 445)	-	(117 932)
Odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2021 r.	-	-	-	-	(1 258)	-	-	(227)	(1 485)
utworzenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
rozwiązanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
wykorzystanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2021 r.	-	-	-	-	(1 258)	-	-	(227)	(1 485)
Odpisy aktualizujące na dzień 1 stycznia 2022 r.	-	-	-	-	(1 258)	-	-	(227)	(1 485)
utworzenie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
rozwiązanie	-	-	-	-	1 258	-	-	227	1 485
wykorzystanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Odpisy aktualizujące na dzień 31 grudnia 2022 r.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wartość netto									
Na dzień 1 stycznia 2021 r.	129	34 139	34 240	10 851	6 917	32	2 799	1 655	90 762
Na dzień 31 grudnia 2021 r.	129	48 861	32 029	8 599	7 393	9	2 034	986	100 040
Na dzień 1 stycznia 2022 r.	129	48 861	32 029	8 599	7 393	9	2 034	986	100 040
Na dzień 31 grudnia 2022 r.	-	48 051	28 202	6 958	421	-	918	2 348	86 898

12. Rzeczowe aktywa trwałe (ciąg dalszy)

Odpisy z tytułu utraty wartości i ich późniejsze odwracanie

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe wynosi 0 tys. zł

Na dzień 31 grudnia 2021 roku wartość odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe wynosi 1.485 tys. zł. (odpis aktualizacji wartości, dotyczy: 1.258 tys. zł środków transportu, 227 tys. zł środków trwałych w budowie).

Środki trwałe w leasingu

Aktywa objęte ujawnieniem MSSF 16 zostały ujawnione w nocie nr 33.

Zwiększenie wartości gruntów, wynika ze zwiększenia rocznej opłaty za użytkowanie wieczyste gruntów położonych w Warszawie.

Zabezpieczenia

Na koniec okresu sprawozdawczego na nakładach aktywów trwałych Spółki nie ustanowiono zabezpieczenia.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe o wartości 3.289 tys. zł (2021 r. 5.536 tys. z) zostały przekazane ze środków trwałych w budowie do środków trwałych.

	Wartości niematerialne	budynki i Budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Bezpośrednie zakupy środków trwałych	114	1 745	463	-	114	2 349	4 785
Przeniesienia z inwestycji na środki trwałe	66	21	731	-	35	(853)	-
Razem	180	1 766	1 194	-	149	1 496	4 785

13. Wartości niematerialne

	Wartości niematerialne i prawne
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2021 r.	32 470
Zwiększenia	218
Zmniejszenia	
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2021 r.	32 688
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2022 r.	32 688
Zwiększenia	526
Zmniejszenia	(13 889)
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2022 r.	19 325
Skumulowana amortyzacja	
Skumulowana amortyzacja na dzień 1 stycznia 2021 r.	(30 453)
Amortyzacja za okres	(1 995)
Zmniejszenia	
Skumulowana amortyzacja na dzień 31 grudnia 2021 r.	(32 448)
Skumulowana amortyzacja na dzień 1 stycznia 2022 r.	(32 448)
Amortyzacja za okres	(201)
Zmniejszenia	13 889
Skumulowana amortyzacja na dzień 31 grudnia 2022 r.	(18 760)
Wartość netto	
Na dzień 1 stycznia 2021 r.	2 017
Na dzień 31 grudnia 2021 r.	240
Na dzień 1 stycznia 2022 r.	240
Na dzień 31 grudnia 2022 r.	565

14. Nieruchomości inwestycyjne

	Nieruchomości inwestycyjne	MSSF 16 - Nieruchomości inwestycyjne	Razem
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2021 r.	30 773	17 413	48 186
Zwiększenia		7 874	7 874
Przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-
Przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	4 056	251	4 307
Zmniejszenia	-		-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2021 r.	34 829	25 538	60 367
Wartość brutto na dzień 1 stycznia 2022 r.	34 829	25 538	60 367
Zwiększenia		36	36
Przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	(4 205)	-	(4 205)
Przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	-	(251)	(251)
Zmniejszenia	-		-
Wartość brutto na dzień 31 grudnia 2022 r.	30 624	25 323	55 947
Skumulowana amortyzacja			
Skumulowana amortyzacja na dzień 1 stycznia 2021 r.	(20 416)	(508)	(20 924)
Amortyzacja za okres	(1 204)	(257)	(1 461)
Przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych	(1 903)		(1 903)
Przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	-	-	-
Skumulowana amortyzacja na dzień 31 grudnia 2021 r.	(23 523)	(765)	(24 288)
Skumulowana amortyzacja na dzień 1 stycznia 2022 r.	(23 523)	(765)	(24 288)
Amortyzacja za okres	(1 185)	(253)	(1 438)
Przeniesienie do rzeczowych aktywów trwałych	2 335		2 335
Przeniesienie z rzeczowych aktywów trwałych			-
Zmniejszenia		(203)	(203)
Skumulowana amortyzacja na dzień 31 grudnia 2022 r.	(22 373)	(1 221)	(23 594)
Wartość netto			
Na dzień 1 stycznia 2021 r.	10 357	16 905	27 262
Na dzień 31 grudnia 2021 r.	11 306	24 773	36 079
Na dzień 1 stycznia 2022 r.	11 306	24 773	36 079
Na dzień 31 grudnia 2022 r.	8 251	24 102	32 353

Spółka zalicza do nieruchomości inwestycyjnych nieruchomości wynajmowane w całości lub w części podmiotom trzecim. W przypadku, gdy Spółka wynajmuje część nieruchomości, podział wartości danej nieruchomości pomiędzy rzeczowe aktywa trwałe a nieruchomości inwestycyjne dokonywany jest na podstawie procentowego udziału powierzchni budynku wynajmowanego w stosunku do całkowitej powierzchni budynku. Wyodrębnienie części nieruchomości jako nieruchomości inwestycyjnych następuje w przypadku, gdy w ocenie Zarządu istnieje możliwość sprzedaży wyodrębnionej części.

Rozpoznanie nieruchomości inwestycyjnych następuje w momencie, w którym spełnione zostają przesłanki potwierdzające zmianę przeznaczenia nieruchomości lub ich części, przez które należy rozumieć podpisanie umowy z najemcą.

Ponowne przekwalifikowanie nieruchomości inwestycyjnych do rzeczowych aktywów trwałych następuje w momencie zmiany przeznaczenia danej nieruchomości, a zwłaszcza rozpoczęcia ponownego użytkowania danej nieruchomości lub jej części przez Spółkę.

Wartość rynkowa nieruchomości inwestycyjnych jest zbliżona do ich wartości księgowej netto.

15. Pozostałe inwestycje długoterminowe

	31.12.2022	31.12.2021
Inne należności długoterminowe	92	333
Udziały i akcje	735	735
	827	1 068

Spółka posiada akcje i udziały w następujących spółkach:

Nazwa Spółki/Kraj	Ilość udziałów lub akcji	Udział procentowy w kapitale zakładowym brutto	Wartość w tys. zł	Aktualizacja wartości w tys. zł	Wartość księgowa netto
ETC-PZL Aerospace Industries Polska	1 udział	5,00%	326	409	735
PEZETEL S.A. Polska	4 926 akcji	2,46%	25	(25)	-
AVIA SYSTEM GROUP Hiszpania	1 600 udziałów	16,00%	23	(23)	-
Razem			374	361	735

16. Podatek odroczony

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego zostały ujęte w odniesieniu do poniższych pozycji aktywów i zobowiązań:

	Aktywa		Rezerwy		Wartość netto	
	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2022	31.12.2021
Rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne, środki trwałe przeznaczone do sprzedaży	340	282	3 287	4 649	(2 947)	(4 367)
Pozostałe inwestycje długoterminowe	9	9	51	51	(42)	(42)
Zapasy	2 970	3 025	2 214	2 051	756	974
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	106	57	11	5	95	52
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	23	-	(23)
Długoterminowe zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	-	-
Świadczenia pracownicze	1 844	1 994	-	-	1 844	1 994
Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz innych instrumentów dłużnych	231	922	44	116	187	806
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	12 399	15 483	24	5	12 375	15 478
Pozostałe rezerwy krótkoterminowe	297	488	-	-	297	488
MSSF16	14 259	14 295	13 709	13 992	550	303
Straty podatkowe	-	447	-	-	-	447
Aktywa /(rezerwa) z tytułu odroczonego podatku dochodowego	32 455	37 002	19 340	20 892	13 115	16 110

17. Zapasy

	31.12.2022	31.12.2021
Materiały	34 902	36 757
Produkty w toku	28 284	23 854
Produkty gotowe	5 663	5 906
Zaliczki na dostawy	678	636
	69 527	67 153

Zapasy wykazane zostały w bilansie na dzień 31.12.2022 w wartości netto, zostały pomniejszone o odpis aktualizujący w wysokości 15.630 tys. zł (31.12.2021 r.: 15.922 tys. zł).

18. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31.12.2022	31.12.2021
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	19 756	16 056
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	2 087	902
Pozostałe należności	1 079	1 000
Pozostałe należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń	-	-
	22 922	17 958

Należności z tytułu dostaw i usług są przedstawione w kwotach netto pomniejszonych o odpisy aktualizujące w wysokości 513 tys. zł (31.12.2021 r.: 141 tys. zł).

19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31.12.2022	31.12.2021
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	63 324	77 607
<i>w tym środki pieniężne na rachunku VAT</i>	10 223	9 088
Lokaty krótkoterminowe	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	63 324	77 607

20. Kapitał własny

Kapitał zakładowy

	Akcje zwykłe	
	2022	2021
Ilość akcji na początek okresu (w tys. szt.)	3 407	3 407
Ilość akcji na koniec okresu (w pełni opłacone)	3 407	3 407
Wartość nominalna 1 akcji w zł	10	10

Struktura kapitału zakładowego przedstawia się następująco:

Akcjonariusz	Ilość akcji	Wartość	% udział	Ilość akcji	Wartość	% udział
	2022	2022	2022	2021	2021	2021
Airbus Defence and Space	2 676 474	26 765	78,54%	2 676 474	26 765	78,54%
Pracownicy	107 234	1 072	3,15%	107 234	1 072	3,15%
Skarb Państwa	624 100	6 241	18,31%	624 100	6 241	18,31%
	3 407 808	34 078	100%	3 407 808	34 078	100%

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Kapitał zakładowy, w części wniesionej w okresie hiperinflacji, został przeszacowany zgodnie z MSR 29. W wyniku przeszacowania kapitał zakładowy został zwiększony, a zyski zatrzymane zostały zmniejszone o 7 202 tys. zł na dzień przejścia na MSSF.

21. Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek

Nota prezentuje dane o zobowiązaniach Spółki z tytułu kredytów i pożyczek. Informacje odnośnie ryzyka kursowego i ryzyka stopy procentowej, na jakie narażona jest Spółka przedstawione są w nocie 26

	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania krótkoterminowe		
Zobowiązania z tytułu pożyczek bez ustanowionych zabezpieczeń	-	35 803
Zobowiązania z tytułu pożyczki bez ustanowionych zabezpieczeń "CASH POOL"	-	-
	-	35 803

W roku 2022 Spółka spłaciła całe zobowiązanie z tytułu pożyczki wobec Spółki matki w kwocie 7.784 tys. EUR (36.171 tys. PLN)

W roku 2022 Spółka korzystała z kredytu obrotowego w "Cash Pool", na dzień 31.12.2022 saldo cash pool było dodatnie w kwocie 38.781 tys. zł.

	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania długoterminowe		
Zobowiązania z tytułu pożyczek bez ustanowionych zabezpieczeń	-	-
	-	-

Spółka jest stroną umowy pożyczki udzielonej Spółce przez EADS CASA S.A Zgodnie z umową na dzień 31.12.2022 Spółka nie posiada już zobowiązań długoterminowych.

Oprocentowanie pożyczki na dzień 31 grudnia 2022 roku wynosi Euribor 1M + 0,3% marży.

Na podstawie umowy z EADS N.V z dnia 10 września 2010 roku Spółce został postawiony do dyspozycji krótkoterminowy, rewolwingowy kredyt obrotowy w wysokości 5.000 tys. EUR (ekwiwalent tej kwoty w PLN) na finansowanie bieżącej działalności Spółki. W roku 2020 Spółka wystąpiła o zwiększenie limitu do kwoty 15.000 tys. EUR, co zostało zaakceptowane przez Grupę. W związku ze zmianą limitu warunki finansowania i naliczania odsetek nie uległy zmianie. W listopadzie 2022 limit zadłużania w ramach linii kredytowej został zmniejszony do pierwotnie przyznanej kwoty tj. 5.000 tys. EUR

Od kwot wykorzystanych jako kredyt w rachunku bieżącym pobierane są odsetki w wysokości odpowiednio stawki Euribor 1M + 0,3% marży p.a.

W roku 2021 Spółka korzystała kredytu obrotowego w "Cash Pool", na dzień 31.12.2021 saldo kont cash pool było dodatnie i wyniosło 26.755 tys. zł. Odsetki są naliczane oraz pobierane bezpośrednio z konta i kapitalizowane na bieżąco.

22. Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych obejmują rezerwy na nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i odprawy emerytalne.

Podstawą do wyliczenia rezerwy na nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne i rentowe są zapisy zakładowego układu zbiorowego pracy w Airbus Poland S.A. oraz kodeksu pracy.

Przy wyliczaniu nabywanych praw do świadczeń kierowano się zapisami zakładowego układu zbiorowego pracy.

Jako podstawę wymiaru do obliczenia wartości nagród jubileuszowych przyjęto:

- średnie miesięczne wynagrodzenie indywidualne brutto pracownika, obliczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy, za okres pracy w zakładzie pracy;
- minimalne wynagrodzenie brutto (3.490,00 zł w I połowie 2023 roku i 3.600,00 zł w II połowie 2023 roku i 3.200,00 zł w 2022 roku) za okres pracy w pozostałych zakładach.

Łączną podstawę nagrody jubileuszowej ustalono proporcjonalnie do udziału obydwu stażów pracy w łącznym stażu prac.

Prawo do odprawy emerytalnej przysługuje każdemu pracownikowi, który osiągnie wiek emerytalny. Wiek emerytalny przyjęto w wysokości zgodnej z ustawą z dnia 16 listopada 2016 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 5.01.2017, poz 38), przewidującą skrócenie wieku emerytalnego do poziomu 65 lat dla mężczyzn i 60 lat dla kobiet, w zależności od daty urodzenia pracownika.

Zasady wyliczania podstawy wymiaru oraz wysokości odprawy emerytalnej lub rentowej, przyjęto na zasadach analogicznych dla nagród jubileuszowych, przy czym dla osób o stażu pracy mniejszym niż 20 lat, wyliczono odprawę jak za 20 lat pracy.

Wartość bieżącą zobowiązania liczy się stosując metodę Prognozowanych Uprawnień Jednostkowych, przy użyciu zdyskontowanych przepływów finansowych. W tym celu oblicza się na każdy miesiąc symulacji prawdopodobieństwo rozwiązania stosunku pracy bez prawa do odprawy oraz prawdopodobieństwa zgonu i przejścia na emeryturę lub rentę inwalidzką. Prawdopodobieństwa obliczane są w oparciu o wyżej wymienione założenia aktuarialne. W wyliczeniach przyjęto również, że w przypadku osiągnięcia wieku emerytalnego, pracownik otrzymuje odprawę emerytalną i przestaje pracować (nie pobiera dalej nagród jubileuszowych).

Końcowa wartość rezerwy dla danego pracownika jest sumą zdyskontowanych świadczeń (uwzględniających prawdopodobieństwo wypłaty świadczenia) pomnożonych przez współczynniki będące ilorazem stażu pracy w zakładzie pracy w momencie obliczania wartości rezerwy oraz stażu pracy w zakładzie pracy w momencie uzyskania prawa do danego świadczenia. Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe nie obejmuje rezerwy na świadczenia z tytułu odpraw pośmiertnych.

Końcowa wartość rezerwy dla zakładu pracy jest sumą wartości rezerw policzonych dla poszczególnych pracowników. Wyniki obliczeń nie obejmują narzutów na wynagrodzenia obciążających zakład pracy i nie wliczonych do wynagrodzenia pracownika będącego podstawą do przeprowadzonych wyliczeń.

Kwotę rezerwy podzielono na część krótkoterminową i długoterminową.

Długoterminowe rezerwy z tytułu świadczeń

	31.12.2022	31.12.2021
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	6 088	6 333
Rezerwa na odprawy rentowe	162	169
Rezerwa na odprawy emerytalne	3 428	3 948
Rezerwa na odprawy pośmiertne	25	44
Suma rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	9 703	10 494

Krótkoterminowe rezerwy na nagrody jubileuszowe

	31.12.2022	31.12.2021
Rezerwa na nagrody jubileuszowe	789	1 498
Rezerwa na odprawy rentowe	16	18
Rezerwa na odprawy emerytalne	749	1 040
Rezerwa na odprawy pośmiertne	11	13
Suma rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych	1 565	2 569

Spadek wysokości rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne wynika ze spadku liczby pracowników w wyniku sprzedaży Oddziału w Mielcu.

Zmiany zobowiązań z tytułu nagród jubileuszowych, odpraw rentowych i emerytalnych

	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania na początek roku tj. na dzień 1 stycznia 2022 r.	13 063	19 918
Wypłacone świadczenia	(1 907)	(2 193)
Koszty ujęte w rachunku zysków i strat	112	(4 662)
Zobowiązania na koniec roku tj. dzień 31 grudnia 2022 r.	11 268	13 063

Koszty ujęte w rachunku zysków i strat

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Bieżące koszty	994	1 484
(Zyski) i straty aktuarialne	930	212
Odsetki od zobowiązań	352	201
Koszty przeszłego zatrudnienia	(2 164)	(6 559)
	112	(4 662)

Podstawowe szacunki aktuarialne na dzień bilansowy (wyrażone jako średnia ważona):

W procentach

	31.12.2022	31.12.2021
Stopa dyskontowa	6,50%	3,00%
Stopa przyrostu płac w 2023	11,9%	3,0%
Stopa przyrostu płac w 2024	7,6%	
Stopa przyrostu płac w 2025	5,9%	
Rotacja pracowników	4,0%	4,1%

23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe

	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	18 817	9 526
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	17 543	8 753
Zaliczki otrzymane na dostawy	-	12 880
Zobowiązania pracownicze (nota 24)	3 860	3 649
Rezerwy na przyszłe koszty	64 642	79 628
Zobowiązania z tytułu podatków	11 050	14 690
Pozostałe zobowiązania oraz rozliczenia	146	18
Zobowiązania z tytułu leasingu MSSF 16	2 562	2 503
	118 620	131 647

Zobowiązania długoterminowe

	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	430	398
Zobowiązania z tytułu leasingu MSSF 16	72 487	72 735
Przychody przyszłych okresów	-	-
	72 917	73 133

Wzrost zobowiązań długoterminowych spowodowany jest wzrostem opłat za użytkowanie wieczyste gruntów położonych w Warszawie.

24. Zobowiązania pracownicze

Zobowiązania związane z aktywami trwałymi przeznaczonymi do sprzedaży nie wystąpiły.

	31.12.2022	31.12.2021
Zobowiązania z tytułu PIT	743	657
Zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenia	2 470	1 934
Fundusze specjalne	647	1 058
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	-	-
	3 860	3 649

25. Instrumenty finansowe

Kategorie instrumentów finansowych

Poniższa tabela prezentuje podział posiadanych przez Spółkę instrumentów finansowych w podziale na kategorie.

W tys. PLN	Wartość bilansowa na 31.12.2022	Wartość bilansowa na 31.12.2021
Pożyczki i należności		
- należności handlowe	21 843	16 958
- lokaty krótkoterminowe	-	-
Środki pieniężne w banku i w kasie	63 324	77 607
AKTYWA FINANSOWE RAZEM	85 167	94 565
Inne zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu		
- kredyty i pożyczki	0	35 803
- zobowiązania handlowe	36 360	18 279
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE RAZEM	36 360	54 082

Zabezpieczenie

Spółka zaciągnęła pożyczki denominowane w Euro od jednostki dominującej. Łączna kwota wszystkich pożyczek na dzień 31.12.2022 r. oraz 31.12.2021 r. wynosi odpowiednio 0 tys. zł (0 tys. EURO) oraz 35.803 tys. zł (7.784 tys. EURO).

Spółka jest stroną umowy pożyczki, w ramach której może zaciągać pożyczkę do kwoty 5 M EURO.

Na dzień 31.12.2022 r. Spółka nie musiała zaciągać pożyczki. Saldo środków finansowych na rachunkach, w ramach których Spółka może zaciągać pożyczkę było dodatnie i wynosiło 38.781 tys. zł, odpowiednio na dzień 31.12.2021 r. wyniosło 26.755 tys. zł.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniższa tabela prezentuje porównanie wartości godziwej poszczególnych klas instrumentów finansowych z ich wartością bilansową na 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku.

W tys. PLN	Wartość bilansowa 31.12.2022	Wartość godziwa 31.12.2022	Wartość bilansowa 31.12.2021	Wartość godziwa 31.12.2021
Pożyczki i należności				
- należności handlowe	21 843	21 843	16 958	16 958
- lokaty krótkoterminowe	-	-	-	-
Akcje i udziały	735	735	735	735
Środki pieniężne w banku i w kasie	63 324	63 324	77 607	77 607
AKTYWA FINANSOWE RAZEM	85 902	85 902	95 300	95 300
Inne zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu				
- kredyty i pożyczki	-	-	35 803	35 803
- zobowiązania handlowe	36 360	36 360	18 279	18 279
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE RAZEM	36 360	36 360	54 082	54 082

Dla krótkoterminowych lokat bankowych, należności i zobowiązań handlowych, środków pieniężnych w banku i w kasie przyjęto, że wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej.

Spółka nie posiada instrumentów finansowych, których wartości godziwej nie byłaby w stanie wiarygodnie ustalić.

Spółka na 31 grudnia 2022 nie posiadała instrumentów finansowych ujmowanych w bilansie w wartości godziwej.

Zmiany w stanie odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług

W tys. PLN	31.12.2022	31.12.2021
Bilans otwarcia	141	141
Zwiększenia	372	-
Zmniejszenia – spłata	-	-
Zmniejszenia – spisanie	-	-
Bilans zamknięcia	513	141

Przychody i koszty finansowe

Ujęte w rachunku zysków i strat

W tys. PLN	31.12.2022	31.12.2021
Przychody odsetkowe od pożyczek i należności	2 464	
Koszty odsetkowe od zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	(619)	(283)
Różnice kursowe z przeliczenia instrumentów finansowych	(1 853)	280
Odpisy aktualizujące wartość instrumentów finansowych	-	-
Pozostałe	(2 524)	(1 864)
Przychody / koszty finansowe netto:	(2 532)	(1 867)

Zarządzanie ryzykiem finansowym

Spółka jest narażona na następujące rodzaje ryzyk:

- Ryzyko kredytowe,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko rynkowe: walutowe i stopy procentowej.

Dla krótkoterminowych lokat bankowych, należności i zobowiązań handlowych, środków pieniężnych w banku i w kasie przyjęto, że wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest ryzykiem poniesienia strat przez Spółkę spowodowanych brakiem wypełnienia przez kontrahentów zobowiązań kontraktowych wynikających z zawartych instrumentów finansowych.

Spółka narażona jest głównie na ryzyko kredytowe wynikające z należności handlowych oraz środków pieniężnych. W ramach prowadzonej działalności Spółka świadczy usługi z odroczonym terminem płatności, co może spowodować ryzyko niedotrzymywania terminów płatności przez kontrahentów.

Należności handlowe

Ocena wiarygodności kredytowej kontrahentów przeprowadzana jest na bieżąco. Spółka nie wymaga zabezpieczenia majątkowego w stosunku do aktywów finansowych. Na dzień bilansowy nie występowała znacząca koncentracja ryzyka kredytowego związanego z należnościami handlowymi.

Inwestycje

Spółka na dzień 31 grudnia 2022 roku posiadała inwestycje w udziały i akcje o wartości bilansowej 735 tys. złotych. (735 tys. złotych na dzień 31 grudnia 2021 roku).

Spółka lokuje swoje środki pieniężne w instytucjach finansowych uznawanych przez Spółkę za wiarygodne oraz w spółce EADS N.V. w ramach umowy cash pooling w Grupie Kapitałowej EADS CASA. W związku z powyższym zdaniem Zarządu ryzyko kredytowe związane ze środkami pieniężnymi nie jest istotne.

Zarząd stosuje politykę kredytową, zgodnie z którą ekspozycja na ryzyko kredytowe jest na bieżąco monitorowana. Poza monitorowaniem ekspozycji Spółka nie prowadzi żadnych dodatkowych działań mających na celu ograniczenie potencjalnych strat związanych z ryzykiem kredytowym.

Maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe na 31 grudnia 2022 roku przedstawia poniższa tabela:

W tys. PLN	31.12.2022	31.12.2021
Pożyczki i należności	21 843	16 958
Środki pieniężne w banku i w kasie	63 324	77 607
Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe:	85 167	94 565

Koncentracja należności handlowych od trzech największych kontrahentów wyrażona jako procent łącznych należności handlowych przedstawiona została w poniższej tabeli. W przypadku, gdy kilku kontrahentów należy do jednej grupy kapitałowej, takich klientów w poniższej tabeli przedstawiamy łącznie:

W tys. PLN	31.12.2022		31.12.2021	
	Wartość bilansowa	Procent	Wartość bilansowa	Procent
Airbus Defence and Space S.A.U.	17 176	78,6%	11 244	66,3%
Aibus Defence & Space GmbH	920	4,2%	20	0,1%
Airbus Operations S.L.	905	4,1%	1 714	10,1%
Premium Aerotec GmbH	5	0,0%	1 729	10,2%
Pozostali klienci	2 837	13,0%	2 251	13,3%
Razem należności handlowe:	21 843	100%	16 958	100%

Suma przychodów od pięciu największych kontrahentów wyniosła 228.022 tys. zł i stanowiła 78% przychodów (w 2021 roku: 83 %), a przychody od największego kontrahenta wyniosły 33% łącznych przychodów Spółki w roku zakończonym 31 grudnia 2022 r. (w 2021 roku: 35%).

Dla pozostałych klas instrumentów finansowych znacząca koncentracja ryzyka w Spółce nie występuje.

Analiza wiekowania należności handlowych

31.12.2022	Wartość brutto na dzień 31.12.2022 r.	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2022 r.
Bez przeterminowania	16 605	-	16 605
Przeterminowane 0 – 90 dni	5 036	-	5 036
Przeterminowane 90 – 180 dni	403	81	322
Przeterminowane 180 – 360 dni	106	49	57
Przeterminowane powyżej 360 dni	116	383	(267)
Razem :	22 266	513	21 753

31.12.2021	Wartość brutto na dzień 31.12.2021 r.	Odpis aktualizujący	Wartość bilansowa na dzień 31.12.2021 r.
Bez przeterminowania	16 699	-	16 699
Przeterminowane 0 – 90 dni	-	-	-
Przeterminowane 90 – 180 dni	152	-	152
Przeterminowane 180 – 360 dni	-	-	-
Przeterminowane powyżej 360 dni	248	141	107
Razem :	17 099	141	16 958

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest ryzykiem, że Spółka nie będzie w stanie uregulować swoich zobowiązań finansowych wówczas, kiedy staną się wymagalne. Podejście Spółki do zarządzania płynnością polega na zapewnieniu w najwyższym możliwym stopniu, że Spółka będzie posiadała wystarczającą płynność finansową do uregulowania wymagalnych zobowiązań.

Analizę terminów zapadalności poszczególnych zobowiązań finansowych na poszczególne dni bilansowe przedstawiają poniższe tabele.

W tys. PLN	31.12.2022 Zobowiązania			31.12.2021 Zobowiązania		
	Pożyczka	handlowe	Leasing	Pożyczka	handlowe	Leasing
Wartość bilansowa	-	36 360	75 049	35 803	18 279	75 238
Przepływy kontraktowe	-	36 360	75 049	35 803	18 279	75 238
Do 6 miesięcy	-	36 360	2 562	17 902	18 279	2 547
6-12 miesięcy	-	-	-	17 902	-	-
2 – 3 lata	-	-	5 078	-	-	4 935
Powyżej 3 lat	-	-	67 409	-	-	67 756
Razem :	-	36 360	75 049	35 803	18 279	75 238

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest ryzykiem, w którym zmiany wskaźników rynkowych, takich jak kursy walutowe, stopy procentowe, ceny towarów, wpływają na przychody Spółki lub na wartość posiadanych przez Spółkę instrumentów finansowych. Spółka narażona jest na ryzyko walutowe i stóp procentowych.

Spółka na bieżąco monitoruje poziom narażenia na poszczególne rodzaje ryzyk rynkowych i w przypadku stwierdzenia podwyższonego narażenia na dany rodzaj ryzyka, Spółka stara się ograniczyć ekspozycję na dany rodzaj ryzyka np. poprzez zawarcie innych instrumentów finansowych domykających częściowo daną ekspozycję.

Ryzyko walutowe

Spółka jest narażona na ryzyko walutowe wynikające z posiadanych należności i zobowiązań handlowych w walutach obcych, głównie euro i dolarze amerykańskim oraz z pożyczki walutowej wewnątrzgrupowej w euro.

Całkowitą ekspozycję Spółki na ryzyko walutowe dla najważniejszych typów walut prezentują poniższe tabele.

Wartości bilansowe instrumentów finansowych w PLN z podziałem na waluty, w których są one denominowane przeliczone na PLN po kursie średnim NBP na dzień bilansowy:

Ujemne salda w poniższej tabeli wynikają z ujemnych sald na kontach cash pool w walucie EUR i USD.

Całościowe saldo na konatach cash pool na koniec 2022 było dodatnie.

31.12.2022 w tys. PLN	PLN	EUR	USD	INNE
Należności handlowe	1 456	19 060	1 237	-
Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe	110 002	(32 984)	(13 694)	-
Aktywa razem:	111 458	(13 924)	(12 457)	-
Zobowiązania handlowe	8 851	25 260	2 249	-
Kredyty i pożyczki	-	-	-	-
Zobowiązania razem:	8 851	25 260	2 249	-
NETTO:	102 608	(39 184)	(14 706)	-

Wartości bilansowe instrumentów finansowych w PLN z podziałem na waluty, w których są one denominowane przeliczone na PLN po kursie średnim NBP na dzień bilansowy:

31.12.2021 w tys. PLN	PLN	EUR	USD	INNE
Należności handlowe	1 063	13 886	2 010	-
Środki pieniężne	95 835	(11 692)	(6 537)	-
Aktywa razem:	96 898	2 194	(4 527)	-
Zobowiązania handlowe	1 344	15 362	1 518	55
Kredyty i pożyczki	-	35 803	-	-
Zobowiązania razem:	1 344	51 165	1 518	55
NETTO:	95 554	(48 971)	(6 045)	(55)

Na dzień bilansowy użyte były następujące kursy walutowe:

	31.12.2022	31.12.2021
EUR/PLN	4,6899	4,5994
USD/PLN	4,4018	4,0600
GBP/PLN	5,2957	5,4846
CHF/PLN	4,7679	4,4484

W przypadku umocnienia lub osłabienia kursu walutowego wobec złotówki o 5 % na dzień bilansowy, wpływ na wynik finansowy Spółki byłby następujący:

W tys. PLN	31.12.2022		31.12.2021	
	Umocnienie kursu o 5%	Oslabienie kursu o 5%	Umocnienie kursu o 5%	Oslabienie kursu o 5%
EUR	(1 959)	1 959	(2 449)	2 449
USD	(735)	735	(302)	302
Razem :	(2 695)	2 695	(2 751)	2 751

Ryzyko stopy procentowej

Spółka jest narażona na ryzyko stopy procentowej głównie poprzez zaciągniętą pożyczkę zmiennie procentową. Wszelkie zmiany wpływają na rachunek wyników.

Całkowitą ekspozycję Spółki na ryzyko stopy procentowej dla najważniejszych typów walut prezentują poniższe tabele. W tabelach zaprezentowano kwoty w PLN.

W tys. PLN	31.12.2022	31.12.2021
	EUR (EURIBOR)	EUR (EURIBOR)
Pożyczka	-	35 803

W przypadku zmiany stóp procentowych o 100 punktów bazowych na dzień bilansowy, wpływ na wynik finansowy Spółki byłby następujący:

W tys. PLN	31.12.2022		31.12.2021	
	+ 100 bps	- 100 bps	+ 100 bps	- 100 bps
EURIBOR	-	-	358	(358)

26. Leasing udzielony

Umowy leasingu udzielonego, w których Spółka jest leasingodawcą

Spółka wynajmuje nieruchomości inwestycyjne w drodze leasingu operacyjnego (patrz nota 14).

W roku obrotowym kończącym się 31 grudnia 2022 roku uzyskano przychody z tytułu leasingu operacyjnego tych nieruchomości (wynajem) w wysokości 8.070 tys. zł (w 2021 roku: 7.329 tys. zł), a poniesiono koszty w wysokości 5.870 tys. zł (w 2021 roku: 5.408 tys. zł). Są to głównie koszty amortyzacji, koszty związane z podatkami (podatek od nieruchomości, wieczyste użytkowanie gruntów) i koszty ochrony nieruchomości inwestycyjnych przekazanych do użytkowania na podstawie umowy najmu.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku wartość netto nieruchomości inwestycyjnych wynajętych w drodze leasingu operacyjnego wyniosła 8.251 tys. zł (w 2021 roku: 13.012 tys. zł).

Przyszłe minimalne przychody do uzyskania z tytułu leasingu operacyjnego przedstawione są poniżej :

do jednego roku	9 400
-----------------	-------

27. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 31 grudnia 2022 r. Spółka była stroną pozwaną w sprawie roszczeń wysuniętych z powództwa m.st. Warszawy o wydanie części nieruchomości przy ul. Częstochowskiej w Warszawie. Wartość przedmiotu sporu przyjęta w postępowaniu to 348 tys. zł. Jednocześnie Spółka jest stroną pozywającą w sprawie o wydanie orzeczenia zastępującego oświadczenie woli w przedmiocie ustanowienia użytkowania wieczystego tejże nieruchomości (powództwo wzajemne). Sprawa toczy się od roku 2002.

W bilansie na dzień 31 grudnia 2022 r. Spółka nie wykazała aktywów związanych z powyższą nieruchomością. Jednakże należy zauważyć, iż Spółka użytkuje powyższą nieruchomość oraz, do czerwca 2009 r., uzyskiwała przychody z tytułu wynajmu jej powierzchni - łącznie 7 872 tys. zł. Istnieje zatem ryzyko potencjalnego roszczenia m.st. Warszawy o wynagrodzenie za korzystanie z nieruchomości.

Zdaniem Zarządu ryzyko, aby wynik powyższego sporu (lub potencjalnego roszczenia) miał istotny wpływ na sytuację finansową Spółki, jest znikome do możliwe, ale nie jest ono prawdopodobne. W związku z tym na dzień 31 grudnia 2022 r. Spółka nie utworzyła rezerwy na roszczenia lub potencjalne roszczenia m.st. Warszawy w tej sprawie.

28. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy:

Podmiot powiązany	Rok	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	w tym przeterminowane	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	w tym zaległe, po upływie terminu płatności
<i>Jednostka dominująca</i>							
	2022	94 851	51 677	17 135	3 362	15 276	10 743
	2021	85 031	31 457	9 381	-	7 388	78
<i>Pozostałe podmioty powiązane:</i>							
	2022	38 068	8 219	2 621	16	3 541	691
	2021	38 078	6 138	6 675	1 060	2 138	1 516

Jednostka dominująca całej Grupy

Airbus Group SE

W roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2022 roku wartość transakcji pomiędzy Spółką, a Airbus Group SE wyniosła 0 Zł. (w roku finansowym zakończonym 31 grudnia 2021 wartość transakcji wyniosła 0 tys. zł).

Z jednostką dominującą dla Grupy Airbus, Spółka ma podpisaną umowę na Cash Pool. Maksymalny limit zadłużenia w Cash Pool to 5M €. Salda kont Cash Pool nie podlegają automatycznej konsolidacji z kontami jednostki dominującej. Saldo końcowe z kont Cash Pool oraz salda kont z Deutsche Bank Polska S.A. są wliczane do całkowitej pozycji gotówkowej Grupy Airbus na koniec każdego okresu.

Podmiot o znaczącym wpływie na Spółkę

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Airbus Defence & Space S.A.U. jest właścicielem 78,54 % akcji zwykłych (31 grudnia 2021: 78,54 %).

Jednostka stowarzyszona

Na dzień 31 grudnia 2022 roku Spółka nie posiada jednostek stowarzyszonych.

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi w Spółce odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych

Pożyczka udzielona członkowi Zarządu

W roku 2022 Spółka nie udzieliła pożyczki żadnemu Członkowi Zarządu.

Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

W roku 2022 Spółka nie zawarła żadnej transakcji handlowej z udziałem Członków Zarządu.

Wynagrodzenie kadry kierowniczej Spółki

Wynagrodzenie wypłacone lub należne Członkom Zarządu oraz Członkom Rady Nadzorczej Spółki

	2022	2021
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	999	992
Nagrody jubileuszowe	-	29
Świadczenia po okresie zatrudnienia	46	122
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	41	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji	-	-
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	179	158
Nagrody jubileuszowe	-	31
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji	-	-
Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej		
	2022	2021
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	2 834	2 563
Nagrody jubileuszowe	-	7
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji	-	-

29. Zarządzanie kapitałem

31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

	2022	2021
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	35 803
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	118 620	131 647
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(63 324)	(77 607)
Zadłużenie netto	55 296	89 843
Kapitał własny	34 078	34 078
Pozostałe kapitały	52 648	21 399
Kapitał razem	86 726	55 477
Wskaźnik dźwigni	0,6	1,6

30. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2022 roku oraz 31 grudnia 2021 roku kształtowało się następująco:

Spadek zatrudnienia wynika ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa w Milecu.

	2022	2021
Zarząd Spółki	3	3
Administracja	50	50
Dział sprzedaży	2	1
Pion produkcji	330	380
Wsparcie produkcji	199	264
Razem	584	698

31. Zdarzenia po dniu bilansowym

Po dniu bilansowym nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia mające wpływ na wynik finansowy spółki za rok 2022.

32. Wpływ wojny na Ukrainie

Jak dotychczas wojna na Ukrainie nie wywarła na Spółkę żadnego istotnego wpływu biznesowego, jednakże długofalowe skutki tej sytuacji nie są do przewidzenia.

Airbus Poland nie miał żadnych dostawców / odbiorców z Rosji, Białorusi czy Ukrainy.

Pozabiznesowo Spółka, jak i jej pracownicy zaangażowali się w różnego rodzaju akcje pomocowe.

33. Leasing - MSSF 16

Poniżej przedstawiono wartości bilansowe aktywów z tytułu prawa do użytkowania oraz ich zmiany w okresie sprawozdawczym:

Aktywa

Prawo użytkowania aktywów	BO 2022	Umorzenie	Zw/Zm	BZ 2022
Rzeczowe aktywa trwałe	50 344	251	-624	49 971
Nieruchomości Inwestycyjne	25 538	-251	36	25 323
Pozostałe aktywa niefinansowe	385	0	0	385
Razem	76 267	0		75 679

Umorzenie	BO 2022	Umorzenie	Zw/Zm	BZ 2022
Rzeczowe aktywa trwałe	-1 484	-474	38	-1 920
Nieruchomości Inwestycyjne	-765	-253	-203	-1 221
Pozostałe aktywa niefinansowe	-376	-9	0	-385
Razem	-2 625	-736		-3 526

Wartość netto	BO 2022	Umorzenie	Zw/Zm	BZ 2022	Rezerwa na podatek odroczony
Rzeczowe aktywa trwałe	48 860	-223	-586	48 051	9 130
Nieruchomości Inwestycyjne	24 773	-504	-167	24 102	4 579
Pozostałe aktywa niefinansowe	9	-9	0	0	0
Razem	73 642	-736		72 153	13 709

Zobowiązania	BO 2022	Umorzenie	Zw/Zm	BZ 2022	Aktywowany podatek odroczony
Pozostałe zobowiązania finansowe (długoterminowe)	72 735	584	-832	72 487	13 773
Pozostałe zobowiązania finansowe (krótkoterminowe)	2 503	59		2 562	487
Zobowiązania razem	75 238	643		75 049	14 259

Przyszłe rzeczywiste opłaty do poniesienia z tytułu MSSF 16 przedstawiają się następująco:

	2022	2021
- do jednego roku	2 662	2 503
- od jednego roku do 5 lat	10 649	10 625
- od 6 lat do końca trwania umowy	165 054	168 914

34. Informacje o wynagrodzeniu biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie firmy audytorskiej Ernst&Young Audit Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. wypłacone lub należne za rok zakończony 31 grudnia 2022 roku i 31 grudnia 2021 roku w podziale na rodzaje usług:

	2022	2021
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	145	105
Inne usługi poświadczające	-	-
Usługi doradztwa podatkowego	-	-
Pozostałe usługi	-	-
Razem	145	105

35. Działalność zaniechana

Oddział WUL Mielec zajmuje się świadczeniem usług agrolotniczych, lotnictwa przeciwpożarowego oraz prowadzi szkołę pilotarzu i mechaników samolotowych.

Z uwagi na fakt, że działalność prowadzona przez Oddział WUL Mielec, została uznana przez Airbus za niebędącą częścią podstawowej działalności Grupy Airbus, aby zabezpieczyć przyszłość branży przeciwpożarowej, Oddział został sprzedany w październiku 2022 r.

Wyniki finansowe Wydziału Usług Lotniczych Mielec, zorganizowanej części przedsiębiorstwa przedstawiają się w sposób następujący:

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przychody i koszty operacyjne		
Przychody	21 086	19 916
Koszty	(15 968)	(16 527)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne		
Przychód ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa	15 658	-
Koszty ZCP	(10 276)	-
Rezerwa na świadczenia dla pracowników	(1 537)	-
Rozwiązanie rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne	2 164	
Zysk/(strata) brutto z działalności gospodarczej	11 127	3 389
Przychody/ koszty finansowe netto	(18)	(21)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	11 109	3 368
Podatek dochodowy:		
- wynikający z zysku/(straty) przed opodatkowaniem	(2 222)	(606)
Zysk/ (strata) netto przypisana działalności zaniechanej	8 887	2 762

Główne klasy aktywów i zobowiązań WUL Mielec wycenione według wartości niższej spośród: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia na dzień 31 grudnia 2021 roku przedstawiają się następująco:

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w księgach Spółki nie było już żadnych sald związanych z działalnością zaniechaną Oddziału w Mielcu.

	01.01.2021- 31.12.2021
Aktywa	
Aktywa niematerialne	-
Rzeczowe aktywa trwałe	11 293
Aktywa z tytułu prawa do użytkowania	652
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	-
Należności z tytułu dostaw i usług	-
Inne aktywa - wartość magazynu	821
Środki pieniężne	
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	12 766
Zobowiązania	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-
Kredyty i pożyczki	-
Rezerwa na świadczenie emerytalne i rentowe	2 164
Zobowiązania z tytułu leasingu	660
Fundusze specjane	234
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami trwałymi zaklasyfikowanymi jako przeznaczone do sprzedaży	3 058
Aktywa netto przypisane do działalności zaniechanej	9 708

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Spółki na dzień 31 grudnia 2021 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

<i>31 grudnia 2021</i>	<i>Na żądanie</i>	<i>Poniżej 3 miesięcy</i>	<i>Od 3 do 12 miesięcy</i>	<i>Od 1 roku do 5 lat</i>	<i>Powyżej 5 lat</i>	<i>Razem</i>
Oprocentowane kredyty i pożyczki	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu	-	-	21	105	534	660
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-	-

Przepływy środków pieniężnych netto zrealizowane na Działalności Zaniechanej

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021 - 31.12.2021
Przepływy z działalności operacyjnej	1 431	3 389
Przepływy z działalności inwestycyjnej	15 038	-
Przepływy z działalności finansowej	(18)	(17)
Podatek dochodowy	(2 222)	(606)
Wpływy środków pieniężnych netto	14 229	2 766